

- Precej zanesljiv znak o prisotnosti voluharja je tudi, če se nam pri hoji rahlo udirajo tla pod nogami. To pogosto občutimo na razmočenih tleh. Rov v tem primeru zlahka odkrijemo z zabadanjem klina ali če odgrnemo travno rušo. Udre se tudi krtov rov, ki pa ga ločimo od voluharjevega po tem, da je manjši in neočiščen.
- Na sveže obdelani zemlji naredita tako krt kot voluhar včasih rov tik pod površjem. To opazimo po tem, da je zemlja v smeri rova valjasto izbočena. Ali gre za voluharja, ugotovimo po velikosti premera rova.
- Voluharjeve rove pogosto odkrijemo tudi slučajno pri obdelavi zemlje ali spravi pridelkov. Razen tega, da odkrijemo rov, naletimo tudi na sveže oglodane korene, korenine in gomolje. Tako odkriti rovi so najboljša mesta za takojšnjo nastavitev pasti.
- Prisotnost voluharja zaznamo tudi s pomočjo psa. Na mestu, kjer pes grebe in izkopava zemljo, je velika možnost, da gre za živ voluharjev rov. Krtov pes ne izkopava.
- Odkrivanje prisotnosti voluharja si lahko tudi olajšamo, tako da ga privabljam z njemu priljubljeno hrano. V ta namen naredimo jeseni zasipnico ali poljubno dolg greben z odpadlim krompirjem, korenjem, peso in podobno. Voluhar se bo slej ko prej odzval na ponujeno hrano. Rov pa odkrijemo z zabadanjem klina ob zasipnici.
- Škodo na vrtninah povzročata tudi siva podgana. Njeni rovi so večji od voluharjevih in so vedno odprti. Voluhar za razliko od podgane rovom nikoli ne pušča odprtih. Odkrite rove, premera okoli 3 cm, puščajo tudi poljske miši.

Odkrivanje glavnega ali komunikacijskega voluharjevega rova

Odrasel voluhar je samotar. Živi v svojem glavnem ali komunikacijskem rovu. Rov stalno vzdržuje, ga čisti in sproti površja. V rovu ne trpi nobenih prišlekov. Najbolj pa ga moti, če nastane v rovu prepah. Ker ne mara prepaha, poškodbo rova prej ko slej zamaši. Prav to voluharjevo lastnost lahko spretno izkoristimo za njegov odlov. Razen glavnega rova dela voluhar tudi stranske rove, po katerih pride do korenin in gomoljev gojenih rastlin. Kratki stranski rovi niso del voluharjevega osnovnega življenjskega prostora. Če se stranski rov poškoduje ali odkrije, ga voluhar enostavno zatrpa z zemljo, od glavnega rova navzven.

Ker nastavljam pasti najbolj pogosto tam, kjer opazimo škodo - to pa je stranski rov - je nastavljena past ponavadi nesprožena in zasuta. Voluhar pa se zanesljivo ujame, če nastavimo past v njegov glavni rov.

Kako ugotovimo, kateri je voluharjev glavni rov

Ko zaznamo voluharjev rov, ga odkrijemo z izkopom kotanjice, dolge okoli 30 cm in široke okoli 20 cm. Dno kotanjice izravnamo z dnom voluharjevega rova. Najbolj zanesljivo se prepričamo, kateri rov je živ, če v kotanjici rove očistimo in kotanjico pustimo odkrito. Po določenem času, lahko že čez 20

Glavni rov voluhar le narahlo zasuje.

minut, po nekaj urah ali naslednji dan, preverimo, kako je voluhar rove zamašil. Rov, ki je ostal odprt oziroma nezamašen, je prazen - v njem ni voluharja. Rov, ki je le rahlo zasut in se ga da zlahka očistiti, pa je živ - v njem je voluhar. To je pravi rov za namestitev pasti. Močno z zemljo zatrpan rov, ki se ga ne da več očistiti, je stranski rov in zato neuporaben za nastavitev pasti.

Stranski rov voluhar zatrpa z zemljo.

Kako odlavljamo voluharja s pastjo Voluharica SuperCat

Voluharico SuperCat uporabljamo na dva načina: z neposredno ali s posredno namestitvijo v voluharjev rov.

Neposredna namestitev pasti SuperCat:

Neposredna namestitev pasti Voluharica SuperCat je zelo preprosta. Ko zaznamo voluharjev rov, s klinom za iskanje rogov, vrtnarsko lopatico ali sadilcem za presajanje vrtnin izrtamo luknjo premera pasti vertikalno v voluharjev rov. Zemljo, ki se pri izdelavi luknje vsuje v rov, izbrskamo s klinom levo in desno po rovu tako, da je rov za voluharja čim lažje prehodan. Past nastavimo tako, da jo navpično močno potisnemo v dno voluharjevega rova. Pri tem pazimo, da je spodnja prehodna odprtina pasti točno v smeri rova. Zgornji rob ob pasti moramo dobro zatesniti z zemljo, saj če voluhar začuti prepah, past po navadi zasuje in se ne ujame.

Prednost neposredne namestitve Voluharice SuperCat se pokaže predvsem na zelenjadnih gredah in na grobovih, oziroma povsod, kjer si ne moremo privoščiti odkopavanja voluharjevih rogov, ne da bi pri tem poškodovali rastline. Vendar pa je zelo važno, da uporabimo past takoj, ko se voluhar pojavi. Ko naredi voluhar že večjo škodo in s tem cel splet kratkih rogov, je lov manj uspešen.

Uspeh pri neposredni nastavitvi Voluharice SuperCat je zelo različen. Če imamo srečo, da past potisnemo v glavni voluharjev rov, se voluhar ujame že pri prvi nastavitvi pasti. Po naših izkušnjah je uspeh pri neposredni nastavitvi od 20 do 30 odstoten. To pa ne zmanjša uporabnosti pasti, saj past zlahka in hitro premeščamo na druga mesta in s tem hitro povečamo njen učinek. Pri tem moramo vztrajati in voluharja bomo slej ko prej tudi ujeli.

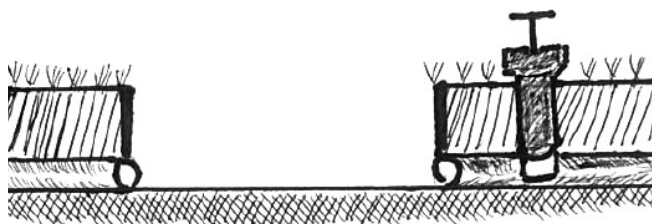

Neposredna nastavitev pasti SuperCat v voluharjev rov

Posredna namestitev pasti Voluharica SuperCat

Ker pri iskanju rova za navpično nastavitve pasti od zunaj nikakor ne moremo ugotoviti, kateri je glavni in kateri stranski rov, si za učinkovito namestitev pasti pomagamo s preprostim trikoma. Za namestitev pasti najprej izkopljevo že omenjeno kotanjico, da natančno ugotovimo, v katerem delu rova se nahaja voluhar. Past Voluharico SuperCat pa nastavimo tako, da okoli 15 cm od roba kotanjice izvrtamo luknjo premera pasti navpično v voluharjev rov. Luknjo lahko uspešno naredimo kar s klinom za iskanje rogov. Zemljo, ki se pri izdelavi luknje vsuje v rov, očistimo iz rova v izkopano kotanjico. Past brez uporabe vabe nastavimo na popolnoma enak način kot pri neposredni nastavitvi. Po nastavitvi past naprožimo s potegom napenjalne ročice navzgor. Kotanjico pustimo odprto, da voluhar začuti preprih od zunaj in pride rov zamašiti. Pri prehodu skozi past sproži naprožilo in se sigurno ujame. Past ga ubije na mestu. Ujetega voluharja potegnemo iz rova skupaj s pastjo.

Odlov voluharja z posredno nastavitvijo je zelo zanesljiv, do 100-odstoten, zato je najbolje, da ta način odlova uporabimo v čim več primerih. Tudi pri zelenjadnih gredicah voluharja lahko odlovimo ob robu, saj pride do grede samo po enem rovu.

Nastavitev pasti SuperCat s predhodnim izkopom kotanjice

Čeprav je Voluharica SuperCat tudi **do 100-odstotno zanesljiva**, pa voluhar tudi to past večkrat zasuje in se ne ujame.

Vzrokov je več, vsi pa so na naši strani:

- Pasti nismo dobro nastavili. Ali je nismo dovolj močno potisnili v voluharjev rov, ali pa je nismo obrnili tako, da bi bil prehod skozi past točno v smeri osi rova.
- Pasti ob zgornjem robu nismo dobro zatesnili. Voluhar zaradi motečega prepriha past zasuje.
- Past smo pri nastavitvi v voluharjev rov pozabili naprožiti.
- Past smo nastavili v stranski voluharjev rov, ki ga je voluhar zasul s pastjo vred.
- Past smo namestili v rov, v katerem smo voluharja že odlovili, ali v prazen rov. V tem premeru je ostala past nesprožena in nezasuta.
- Past smo nastavili v krtov rov. Krt pa se v past bolj poredko ujame, pogosto pa jo sproži in zasuje.

Zaključek:

Voluhar, večna nadloga sadjarjev, vrtnarjev in vrtičkarjev, je s pastjo Voluharica SuperCat obvladljiv za odlov. Z nekaj spretnosti in znanja o odlovu voluharja s pastjo SuperCat se boste hitro znebili prav vsakega voluharja, ki se bo pojavil na nepravem mestu.

Še več o voluharju in skrivnostih njegovega uspešnega odlova boste izvedeli v knjižici **Lov voluharja** (avtor Lojze Černe, dipl. inž. agr.).

Voluharica **SUPERCAT**

Navodila za odlov voluharja

Lov voluharja s pastjo SuperCat

Odlov voluharja je zaradi njegovega skrivnega življenja v podzemnih rovih precej bolj zahteven kot odlavljanje drugih malih glodavcev. Za odlov voluharja moramo najprej zaznati njegovo prisotnost, nato pa tudi ugotoviti, kateri je njegov osnovni oziroma glavni komunikacijski rov. Še najbolj pomembno pa je, da past SuperCat tudi pravilno uporabimo.

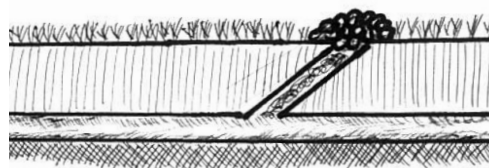
Zaznavanje prisotnosti voluharja

Prisotnost voluharja najlažje zaznamo, ko je že povzročil določeno škodo. Zelo vidni in zanesljivi znaki o prisotnosti voluharja so mlada sadna drevesa, ki jih zlahka izpulimo iz zemlje, solatnice, ki ležijo na tleh brez korenin ter oglodani korenin, korenine ali gomolji.

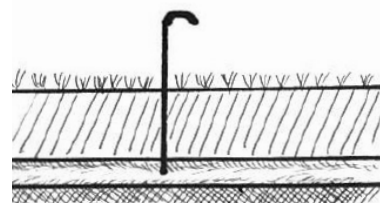
Ugotoviti o prisotnosti voluharja, ko je že povzročil določeno škodo, bi lahko rekli prepozna ugotovitev. Ni pa prepozna tudi za njegov odlov. Mesto povzročene škode je tudi pravo mesto za nastavitve pasti.

Naš cilj seveda ni, da odlavljamo voluharja, ko je ta že povzročil večjo škodo, ampak da škodo preprečimo. Prisotnost voluharja moramo zato zaznati in ga odloviti takoj, ko se pojavi, oziroma še preden povzroči večjo škodo. In kakšni so zanesljivi ali sumljivi znaki o prisotnosti voluharja?

- Tam, kjer pride voluhar v nočnih urah na površje in se na istem mestu vrne v svoj rov, vhod zamaši. Na površju zamašenega rova ostane za dobro pest velika sveža grudica zemlje. Tako je vsaka sveže narita grudica zemlje zelo sumljiv znak, da gre za voluharja. Prepričamo se tako, da z zabadanjem železnega klina v tla odkrijemo rov. Na rov naletimo kakih 30 cm od narite grudice. Voluhar namreč zasuje tudi poševni izstopni rov.

Voluharjev izstopni rov

Klin dolžine 50 cm za iskanje voluharjevih rogov

- Zelo zanesljiv znak o prisotnosti voluharja pa so manjše nize in brezoblične krtine, ki jih narije pri kopanju in čiščenju rova ter pri izdelavi gnezd in skladišč za zimsko zalogo hrane. Krtove krtine se vidno ločijo od voluharjevih po tem, da so mnogo večje in da je rov točno v sredini krtine. Voluhar pa narije krtine s strani, zato njegov rov odkrijemo šele okoli 30 cm od roba krtine. Voluharjev rov je večji od krtovega, je okoli 5 cm širok in okoli 7 cm visok. Rov je očiščen in zglajen. Krtov rov je okrogel, premera okoli 4 cm, in je ne-očiščen.